

[Home \(/nl/index.aspx\)](#) / [Activiteiten \(/nl/activiteiten/index.aspx\)](#) / [Projecten en series \(/nl/activiteiten/projecten-en-series/index.aspx\)](#) / [Abraham Kuyper Lezing \(/nl/activiteiten/projecten-en-series/abraham-kuyper-lezing/index.aspx\)](#) / 2017: Ernest van der Kwast

ABRAHAM KUYPER LEZING 2017

JOUW TOEKOMST IS MIJN TOEKOMST

Verhalen van VU-vluchtelingstudenten

Dinsdag 11 april, 20.00 uur, Westerkerk Amsterdam

Een open samenleving waar iedereen welkom is vraagt om lef, tolerantie en nieuwsgierigheid van iedereen. De Vrije Universiteit Amsterdam is een voorloper in Nederland als het gaat om het opnemen van vluchtelingstudenten. In de Abraham Kuyper Lezing 2017 stonden deze studenten centraal.

Lees hieronder de terugblik:

Eigenlijk bestaat de Abraham Kuyperlezing traditiegetrouw uit een voordracht van de Vrije Schrijver van de VU van een essay dat hij gedurende zijn vrije schrijversschap schreef. 'Maar dat ga ik niet doen', zo maakt Vrije Schrijver Ernest van der Kwast bij aanvang korte metten met die traditie. 'Ik vond het vorig jaar een beetje saai.'

- Door René Rector -

De toon die Van der Kwast kenmerkt – serieus met toch veel humor – is direct aan het begin van de lezing dinsdagavond gezet. De Westerkerk zit gezellig vol met studenten, medewerkers, alumni en leden van VUvereniging, maar krijgt een andere avond dan vooraf bedacht. Van der Kwast liet zich inspireren door het jaarthema van de VU: Human health and life sciences, waarbij health niet alleen als “niet ziek” mag worden gezien, maar ook “tot veerkracht en aanpassing in staat”. Van der Kwast schreef een boek op basis van interviews met vier vluchtelingstudenten: Jouw toekomst is mijn toekomst. Maar de ‘lezing’ is een avondvullend programma met interviews,

muziek en emotie.

Vluchtelingen die in Nederland komen studeren – serieus, en helemaal passend bij VUvereniging, die het programma Academische Vrijheid cofinanciert. Maar ook hier ontbreekt de humor niet. Moderator Guity Mohebbi krijgt de zaal plat door twee van de geïnterviewde studenten te testen op hun kennis van Nederland. “Als u op visite gaat in Nederland, hoe laat willen Nederlanders dan dat u komt?” Ja... u lacht nu wel, maar dit is een vraag uit het inburgeringsexamen. Is dat A) om 18.00 uur, B) om 19.00 uur, C) om 20.00 uur of D) Nederlanders willen niet dat u komt? Pouya en Mohammed gaan overtuigd voor acht uur, wat met handen opsteken bij de

zaal geverifieerd wordt.

Enige plaatsvervangende schaamte is ook voelbaar bij de column van VU-hoogleraar Migratierecht, Thomas Spijkerboer. 'Als ik in een willekeurige collegezaal kijk, dan zie ik een heel gevarieerde studentenpopulatie. Maar als ik dan voor de klas kijk, dan zie ik steevast wit. Dat contrast is gênant.' Politiek filosoof Tamar de Waal wordt live geïnterviewd door Van der Kwast, en duidt de ideeën die onder het huidige vluchtelingenbeleid liggen. 'Sinds Rita Verdonk kijken we tegen vluchtelingen aan als mensen die op eigen kracht moeten inburgeren, en die moeten laten zien dat ze een plekje verdienen in de Nederlandse samenleving. Dat gaat zelfs zo ver, dat de website waar ze hun Nederlandse taalcursus moeten regelen, tot voor kort alleen in het Nederlands was opgesteld.'

Van der Kwast toonde zich tijdens zijn 'lezing' een knap regisseur, die in vraaggesprekken met De Waal en VU-hoogleraar Diversiteit en integratie Halleh Ghorashi voelbaar maakt waar de schoen wat hem betreft wringt: als je vluchtelingen alleen maar ziet als vluchtelingen die moeten integreren en moeten weten dat je voor acht uur niet welkom bent, dan vergeet je dat het mensen zijn die hun land om duidelijke redenen zijn ontvlucht, maar toch vooral mensen zijn met eigen dromen, eigen idealen en eigen kwaliteiten en talenten.

Dat wordt maar al te duidelijk door de vluchtelingen die samen met Van der Kwast de lezing verzorgen. Ako Taher was in Irak een veelbelovend musicus, maar kwam, eenmaal gevlucht voor de oorlog, in Nederland niet meer toe aan zijn piano. Tot bij kringloopwinkel Piekfijn een tweedehands piano werd binnengebracht, en zijn talent, al bijna in vergetelheid geraakt, weer klinkt. Taher speelde intussen in Ziggodome en kreeg de Westerkerk muisstil met Liszt en een traditionele Irakese melodie.

Twee van de vluchtelingen die Van der Kwast interviewde voor zijn boek, Heba en Omar, onderstrepen de eenzijdigheid van hoe we in Nederland omgaan met vluchtelingen. Heba, gevlucht uit Syrië, woont met haar ouders in Spakenburg. Zelf doet ze het Voorbereidend jaar voor Anderstalige Studenten (VASVU). 'Dat is de laatste drie jaar VWO, maar dan in één jaar,' vat Van der Kwast samen. Heba: 'Het is zwaar, maar ik ben blij dat ik die kans heb gekregen. Voor mijn vader is het te laat. In Syrië was hij hoofd van een ziekenhuisafdeling. Hij heeft zijn toekomst verloren toen de oorlog uitbrak. Hij zegt nu: "Jouw toekomst is mijn toekomst". Ik doe mijn best om hem trots te maken. Maar het was aanvankelijk moeilijk. Wat me opviel in Spakenburg, is dat de mensen ons zagen als mensen die onderaan moesten

beginnen en geen welvaart gewend waren. Wat ze zich niet realiseren, is dat we voor de oorlog alles hadden.'

Omar herkent die houding wel. 'De toekomst van mijn moeder is carrièretchnisch niet riant. Ze kan wat ramen lappen. Ze heeft ambitie, maar het is moeilijk om die te verwezenlijken. Haar kinderen zijn haar toekomst.' Het boek van Van der Kwast is makkelijk te lezen in die context: het laat zien dat vluchtelingen boven alles perspectief nodig hebben, willen ze met succes een onderdeel worden van de samenleving.

Aan rector magnificus Vinod Subramaniam en Mardjan Seighali, directeur

Stichting voor Vluchteling-Studenten UAF viel de eer te beurt Van der Kwast het eerste exemplaar van zijn boek te overhandigen. Subramaniam: 'Je hebt een unieke invulling gegeven aan deze rol van Vrije Schrijver. Maar een dankwoord is ook op z'n plaats richting de studenten, zonder wie je het boek niet had kunnen schrijven.'

Subramaniam sloot de avond af met de bekendmaking van de Vrije Schrijver voor het komend jaar: Bas Heijne.

Fotografie: © Marieke Wijntjes

- Meer foto's op [Facebook](https://www.facebook.com/pg/vuvereniging/photos/?tab=album&album_id=407252459656947)
(https://www.facebook.com/pg/vuvereniging/photos/?tab=album&album_id=407252459656947)
- Beluister de hele lezing op [txtradio](http://txtradio.nl/programmas/abraham-kuyper-lezing/1491990312)
(<http://txtradio.nl/programmas/abraham-kuyper-lezing/1491990312>)
- Bekijk hier de [video-uitnodiging](https://www.youtube.com/watch?v=mrTWoyaH6yg) (<https://www.youtube.com/watch?v=mrTWoyaH6yg>) die Ernest van der Kwast maakte voor de lezing

Over Abraham Kuyper lezing

Met de jaarlijkse Abraham Kuyper Lezing door de Vrije Schrijver eert de Vrije Universiteit Amsterdam haar eigenzinnige stichter. De lezing wordt georganiseerd in samenwerking met [VUvereniging](http://www.vuvereniging.nl/nl/index.aspx) (<http://www.vuvereniging.nl/nl/index.aspx>), [Faculteit der Geesteswetenschappen](http://www.fgw.vu.nl/nl/index.aspx) (<http://www.fgw.vu.nl/nl/index.aspx>), [VU Uitgeverij](http://vuuniversitypress.com) (<http://vuuniversitypress.com>) en [UAF](https://www.uaf.nl). (<https://www.uaf.nl>)

([/#linkedin](#)) ([/#facebook](#)) ([/#twitter](#)) ([/#email](#)) ([/#print](#))